

Avgiftsbestämmelser 2025

Patientavgifter inom Region Östergötland

Innehåll

1. Allmän information	5
1.1 Patientavgifter och fakturering	5
1.2 Avgiftsbestämmelser	5
1.3 Identifiering av patienten	5
1.4 Skyddade personuppgifter	5
1.5 Sekretess.....	5
1.6 Övrigt.....	5
2. Definition och tillämpningsanvisning	6
2.1 Vad ingår i ett läkarbesök	6
2.2 Läkarvård	6
2.2.1. Konsultbesök.....	6
2.2.2. Remissbesök	6
2.2.3. Direkthänvisning	6
2.3 Sjukvårdande behandling.....	6
2.3.1. Gruppbesök/behandling	6
3. Avgifter för svenska patienter	7
3.1 Svenska patienter.....	7
3.1.1. Inomlänspatienter.....	7
3.1.2 Utomlänspatienter	7
3.1.3 Person utan känd hemvist	7
3.1.4 Utlandssvenskar	7
3.1.5 Svensk pensionär boende i annat EU/EES-land, Schweiz	7
3.1.6 Avregistrerade svenskar som studerar i EU/EES, Schweiz	7
3.1.7 Anhållna, häktade och intagna i kriminalvård	7
3.2 Avgifter i öppen hälso- och sjukvård	8
3.2.1. Tillämpningsanvisning gällande ambulanssjukvård och liggande sjuktransport .	9
3.2.2. Sjukresor	9
3.3 Avgiftsbefrielse inom öppenvården	9
3.4 Mödrahälsovård.....	10
3.5 Vård undantagen från sjukvårdsansvaret	10
3.6 Återbudsregler och avgift vid uteblivet besök	10
3.7 Avgift för sjukhusvård.....	10
3.7.1 Subventionerad slutenvårdsavgift	11
3.7.2 Sällskap hos patient	11
3.7.3 Klimatrehabilitering	11
3.7.4 Rehabiliteringsvistelser	11
4. Avgifter för utländska patienter	11
4.1 Utländska patienter	11

4.1.1	Person som vistas i Sverige utan erforderliga tillstånd	11
4.1.2	Barn med tillfälliga uppehållstillstånd på grund av verkställighetshinder	12
4.1.3	Anhållna, häktade och intagna i kriminalvård, utan erforderliga tillstånd	12
4.2	Patienter från Norden	12
4.3	Patienter från övriga länder inom EU/EES, Schweiz	12
4.4	Patienter från förenade kungariket Storbritannien och Nordirland (vård efter Brexit)12	
4.7	Vissa patienter med uppehållstillstånd kortare än 12 månader	14
4.8	Kvotflyktingar	14
4.9	Övriga utländska patienter	14
4.10	NATO soldat.....	14
4.11	NATO soldat från USA	14
5	Hjälpmedel	15
5.1	Avgifter för besök.....	15
5.2	Avgifter för hjälpmedel	15
5.2.1	Föreskrivning av hörapparat eller annat hörhjälpmedel samt serviceavgifter	15
5.2.2	CPAP-utrustning	15
5.2.3	Ortopediska hjälpmedel.....	15
5.2.4	Peruker	15
5.2.5	Käppar	15
5.2.6	Flyttning av el-säng samt fast installerade hjälpmedel	16
5.2.7	Specialkost	16
5.2.8	Inkontinensartiklar	16
6.	Vaccinationer	16
6.1	Vaccination för riskgrupper	16
6.2	Övriga avgiftsfria eller subventionerade vaccinationer	16
6.3	Vaccinationspriser för icke riskgrupper	17
7.	Intyg och hälsokontroller	17
7.1	Om intyg	17
7.1.1	Är vi skyldiga att utfärda intyg?	17
7.1.2	Intyg på andra språk.....	17
7.1.3	Moms.....	17
7.1.4	Intygsersättning till läkaren	17
7.1.5	Avgiftsfria intyg	18
7.1.6	Intyg till Arbetsförmedlingen	18
7.1.7	Intyg till Försäkringskassan	18
7.1.8	Utfärdande av intyg i asylärenden.....	18
7.2	Grupptaxesystem	18
7.3	Hälsokontroller	24
7.3.1	Allmän hälsoundersökning	24
7.3.2	Asbestundersökning	24
8.	Högekostnadsskydd och frikort	24
8.1	Högekostnadsskyddet.....	24

8.1.1	Patienter som omfattas av högkostnadsskyddet	24
8.1.2	Patienter som inte omfattas av högkostnadsskyddet	24
8.1.3	Patient från annan region	24
8.2	Delbetalning	25
9.	Betalning	25
9.1	Betalningspåminnelse	25
10.	Tandvård	25
11.	Övriga avgifter	25
11.1	Avgifter för allmänna handlingar	25
11.2	Avgifter för journalkopia	25
12.	Bidrag och ersättningar	26
12.1	Regionens regler om glasögonbidrag	26
12.2	Ersättning till organdonatorer	26
12.3	Ersättning vid utebliven vård och behandling	27
12.4	Bidrag till patienter för boende i samband med NHV vård	27
13.	Vårdgaranti	27
14.	Andra regelverk	28
14.1	Riksavtalet för utomlänsvård-vård till personer från andra regioner	28
14.1.1	Riksavtalet gäller mellan landsting/regioner.	28
14.2	Sydöstra sjukvårdsregionen	28
14.3	Valfrihet för östgötar	28
14.4	Bestämmelser om sjukreseersättning	28
15.	Övrigt	29
15.1	Transporter av avlidna	29
15.2	Vård utomlands för bosatta i Sverige	29
15.2.1	Vård utomlands på patientens initiativ	29
15.2.2	Vård utomlands på initiativ från Region Östergötland	29
15.3	Rutiner för hälsoundersökningar av asylsökande med flera	29
15.3.1	Asylsökande	29
15.3.2	Personer som vistas i Sverige utan erforderliga tillstånd/papperslösa	29
15.3.3	Personer som fått uppehållstillstånd och som har blivit folkbokförd	29
15.3.4	Hälsoundersökning som begärs av annan myndighet	30
15.3.5	Höga vårdkostnader	30
15.4	Tolk	30
Bilaga 1	Prislista vaccinationsläkemedel (preparat + stickkostnad)	31-32

1. Allmän information

1.1 Patientavgifter och fakturering

Hälso- och sjukvårdslagen ger regioner rätt att ta ut avgifter för vård. Patientavgifterna fastställs av regionfullmäktige efter förslag av regionstyrelsen samt behandling i hälso- och sjukvårdsnämnden.

Avgifterna i öppen vård gäller vård i Region Östergötlands egen regi och hos privata vårdgivare med vårdavtal eller ersättning enligt den nationella taxan. Regionens fakturering regleras i riktlinjen Fodringshantering. Se dok nr: 06437

1.2 Avgiftsbestämmelser

Avgiftsbestämmelserna är ett hjälpmedel för personal inom Region Östergötland och vårdgivare som arbetar på uppdrag av Region Östergötland. Patienter som vill ha information hänvisas till www.1177.se

Vid frågor kontakta i första hand kundtjänst för ekonomi och patientfrågor, telefon: 010-103 60 00, knappval 4, alternativt via Stöd och Service portalen <https://stodochservice.lio.se>

För stöd i mer komplexa frågor gällande avgifter och regler samt tillämpning av Avgiftsbestämmelser kontakta Avgifter och Regler via E-post: Avgifterochregler@regionostergotland.se

1.3 Identifiering av patienten

Det är viktigt och önskvärt att en patient legitimerar sig. Region Östergötland behöver veta vem personen är för att undvika förväxlingar. Legitimering är således viktigt ur patientsäkerhetssynpunkt. Korrekta patientuppgifter krävs också för att säkerställa att rätt patientavgift tas ut. Be därför alltid patienten att uppvisa godkänd identitetshandling. Region Östergötland kan dock inte kräva legitimering för att ge en patient akut vård. Föräldrar eller medföljande till ett barn ansvarar för att ett barns identitet är korrekt angiven.

1.4 Skyddade personuppgifter

Det finns två typer av skyddade personuppgifter som kan påverka hur patientavgifter faktureras, sekretessmarkering och skyddad folkbokföring

Sekretessmarkering: En sekretessmarkering är en varningssignal om behovet av att göra en noggrann skadeprövning när någon begär att få ut en sekretessmarkerad uppgift. Det framgår inte av själva markeringen vilken uppgift om personen som kan vara skyddsvärd. Den region där patienten är folkbokförd ska faktureras för den vård som utförts inom Region Östergötland. Skatteverket kan kontaktas för att säkerställa om sekretessmarkering råder eller ej då personen fortfarande är folkbokförd i sitt hemlän.

Skyddad folkbokföring: Skyddad folkbokföring är ett starkare skydd än sekretessmarkering. De gamla adressuppgifterna tas bort och den nya adressen registreras inte i folkbokföringen och sprids därmed aldrig till andra myndigheter. Personen ska kunna uppvisa ett dokument via Skatteverket som gäller högsta skydd.

Om Region Östergötland får meddelande från annan region att en faktura felaktigt ställts ut avseende en person med skyddad folkbokföring tar kundreskontragruppen kontakt med Skatteverkets sekretessgrupp. I dessa fall så ska fakturan krediteras och Region Östergötland stå för kostnaden. Orsak till krediteringen ska dokumenteras.

1.5 Sekretess

All vård ska journalföras. Patientinformation är som grundregel sekretessbelagd men måste ibland lämnas ut till den som efterfrågar uppgifterna.

1.6 Övrigt

Lagar, regler och konventionsavtal styr avgiften för de olika patientgrupper som söker vård inom Region Östergötland. Avgiften styrs bland annat av hälso- och sjukvårdslagen, patientlagen, tandvårdslagen, lag om vård till asylsökande, olika konventionsavtal, EU/EES regler samt lagen om vård till personer som vistas i Sverige utan erforderliga tillstånd. Ersättning som rör vård utförd inom andra EU/EES länder och Schweiz hänvisas till Försäkringskassan.

2. Definition och tillämpningsanvisning

2.1 Vad ingår i ett läkarbesök

Besöksavgiften utgör ersättning för samtliga åtgärder vid ett besök såsom läkemedelsförskrivning, provtagning för klinisk laboratorieundersökning (inklusive senare inlämnade fasteprover samt prov som kräver att patienten under en viss tid samlar urin och/eller avföring) samt röntgenundersökning. Förband och annat förbrukningsmaterial som lämnas vid besöket och eventuella läkarintyg för erhållande av sjuklön eller sjukpenning samt intyg till Försäkringskassan för vård av barn ingår också i läkarbesöket.

2.1.1. Avgift vid öppenvårdsbesök

Avgift tas ut för varje besök, även om de utförs samma dag, om de är bokade på fler än en besökstid, avser skilda åtgärder eller är bokade till flera vårdgivare.

2.2 Läkarvård

Besök i öppen vård av patient hos läkare eller av läkare hos patient på grund av sjukdom. Läkarvård hos patient, i hemmet alternativt i särskilt boende benämns hembesök. Besök per telefon som ersätter ett fysiskt besök (medicinsk bedömning). Telefonkontakt räknas inte som besök.

2.2.1. Konsultbesök

Besök i öppen vård där patient bedöms av läkare eller annan hälso- och sjukvårdspersonal från eget eller annat medicinskt verksamhetsområde eller besök på mottagning av patient inskriven i slutenvård på annan klinik. Konsultbesök kan även ske från eget eller annat verksamhetsområde, mellan sjukhus men vårdansvaret kvarstår hos den remitterande hälso- och sjukvårdspersonalen. Observera att då en patient, under slutenvårdstillfället, utför redan tidigare planerade besök så anses dessa ej som konsultbesök utan är avgiftsbelagda för patienten.

2.2.2. Remissbesök

Vid det första besöket efter remiss från primärvård tas inget avgift ut. Remissen ska vara utfärdad efter besök inom primärvården i Östergötland eller från privat vårdcentral med vårdavtal. Vid remiss från en specialistmottagning till en annan specialistmottagning tas avgift ut på bägge klinikerna.

2.2.3. Direkthänvisning

Då direkthänvisning sker till annan mottagning, avseende samma sjukdomstillstånd, exempelvis från primärvården till akutmottagning vid US, ViN och LiM så räknas båda dessa besök avgiftsmässigt som ett sammanhållet besök. Då direkthänvisning sker mellan specialistklinik, efter medicinsk bedömning, så tas avgift ut på respektive klinik.

2.2.4. Dagsjukvård

Öppen vård som innebär mer omfattande och/eller resurskrävande insatser än vad ett öppenvårdsbesök kräver, exempelvis dagkirurgi och dagmedicin

2.3 Sjukvårdande behandling

Behandling i öppen vård som ges av annan vårdgivare än läkare inom Region Östergötland benämns sjukvårdande behandling. Remiss till denna vård är inte nödvändig men kan förekomma. Sjukvårdande behandling ges av bl a fysioterapeut, sjuksköterska, logoped, arbetsterapeut, kurator, psykolog, psykoterapeut m fl.

2.3.1. Gruppbesök/behandling

Öppenvårdsbesök där fler än en patient samtidigt möter hälso- och sjukvårdspersonal. När flera patienter samlas samtidigt för råd, information eller behandling betalar varje person den patientavgift som gäller för sjukvårdande behandling.

3. Avgifter för svenska patienter

3.1 Svenska patienter

Patienter som är folkbokförda i Sverige, antingen som svenska medborgare eller med ett permanent uppehållstillstånd. Dessa patienter har således ett fullständigt personnummer (ÅÅMMDD-NNNN).

3.1.1. Inomlänspatienter

Definition: Personer som är folkbokförda i Östergötlands län.

Skyldighet att tillhandahålla vård: Dessa personer ska beredas vård utifrån behov och betalar avgift i enlighet med dessa Avgiftsbestämmelser.

3.1.2 Utomlänspatienter

Definition: Personer som är folkbokförda i Sverige men utanför Östergötlands län.

Skyldighet att tillhandahålla vård: Riksavtalet för utomlänsvård styr reglering av kostnader och avgifter för en person som får vård utanför sin egen hemregion

3.1.3 Person utan känd hemvist eller "på kommun skriven"

Definition: Svensk medborgare som inte har utvandrat från Sverige men som saknar folkbokföringsadress.

Skyldighet att tillhandahålla vård: Person utan känd hemvist har samma rätt till vård som övriga svenska patienter. Personen betalar patientavgift enligt de regler som gäller i den region personen söker vård.

3.1.4 Utlandssvenskar

Definition: En person med svenskt medborgarskap och svenskt personnummer som har utvandrat från Sverige.

Skyldighet att tillhandahålla vård: Olika regler för vård gäller för patient som är svensk medborgare men bosatt i annat land. Se SKR:s handbok; vård av personer från andra länder.

3.1.5 Svensk pensionär boende i annat EU/EES-land, Schweiz

Definition: En person med svenskt medborgarskap och svenskt personnummer som uppbär svensk pension via allmänna pensionssystemet. Den pensionär som är bosatt i annat EU/EES-land, Schweiz ska uppvisa intyg från Försäkringskassan om rätt till värdförmåner i Sverige.

Skyldighet att tillhandahålla vård: Rätten gäller all vård till vanlig patientavgift inom den region där vården söks.

3.1.6 Avregistrerade svenskar som studerar i EU/EES, Schweiz

Definition: Person som är avregistrerad i folkbokföringen för studier. De ska uppvisa intyg från Försäkringskassan om rätt till vård i Sverige för person som studerar i annat EU/EES land, Schweiz

Skyldighet att tillhandahålla vård: Dessa personer har rätt till nödvändig och planerad vård i Sverige till svensk patientavgift.

Riksavtalet för utomlänsvård innehåller bestämmelser om vad som gäller kring reglering av kostnader och avgifter då en person får vård utanför sin hemregion oavsett om personen fått remiss från hemregion eller valt att själv söka öppen vård utanför hemregion.

3.1.7 Anhållna, häktade och intagna i kriminalvård

Då personen är hemmahörande i en annan region debiteras personens hemregion enligt Riksavtalet för utomlänsvård. Den person som avtjänar straff inom Frivården med fotboja betalar vanlig patientavgift. Se även avsnitt 4.1.3.

3.2 Avgifter i öppen hälso- och sjukvård

Region Östergötland har enhetstaxa om 250 kr för alla vårdbesök inom öppen vård förutom till våra akutmottagningar vid Universitetssjukhuset, Vrinnevisjukhuset och Lasarettet i Motala. Avgiften avser även besök över internet samt besök per telefon som ersätter ett fysiskt besök. Avgiften gäller även tandvård där avgift ska betalas enligt sjukvårdens avgiftssystem (tandvårdsstöd).

Läkarbesök

- Besök hos läkare inom primärvård 250 kr
- Besök hos läkare inom annat än primärvård 250 kr
- Besök till akutmottagning vid sjukhus, US, ViN, LiM 400 kr
- Teambesök via mobilt team 250 kr
- Hembesök av läkare oavsett vilken enhet inom Region Östergötland läkaren tillhör 250 kr
- Besök över internet 250 kr
- Besök per telefon som ersätter fysiskt besök efter medicinsk bedömning (patient ska informeras, information i kallelsen) 250 kr
- Alla läkarbesök för barn och ungdomar t o m 19 år 0 kr
- Alla läkarbesök inom öppenvård för patienter 85 år och äldre 0 kr

Medicinsk service (laboratorium och röntgen)

- Laboratorie- och röntgenundersökning som hör samman med ett läkarbesök. (Debitering av eventuella kostnader för provtagningen görs till dem som beställt analys eller röntgenundersökning.) 0 kr
- Laboratorie- och röntgenundersökning som ersätter ett läkarbesök, exempelvis uppföljande och utredande provtagning (separat vårdbesök) 250 kr
- För laboratorieprover och röntgenundersökningar som behövs för att utfärda utlåtande/intyg, debiteras enligt respektive laboratoriums-/röntgenkliniks taxa. Om undersökning eller analys utförs på främmande laboratorium debiteras faktisk kostnad.

Sjukvårdande behandling

- Sjukvårdande behandling, även hembesök via distriktsvården (Vid upprepade hembesök tas endast en avgift ut per dag) 250 kr
- Teambesök via mobilt team 250 kr
- Besök över internet 250 kr
- Besök per tfn, som ersätter fysiskt besök efter medicinsk bedömning (patient ska informeras, information i kallelsen) 250 kr
- KBT, internetbehandling (inledande besök respektive avslutande besök) 250 kr
- Injektioner vid livslånga behandlingar 250 kr
- Hälsosamtal på vårdcentral 0 kr
- Samtal och/eller besök till rehabiliteringskoordinator 0 kr
- All sjukvårdande behandling för barn och ungdomar som inte fyllt 20 år 0 kr
- All sjukvårdande behandling i öppenvård för patienter 85 år och äldre 0 kr
- Rökavvänjning/Tobaksavvänjning (individuellt eller i grupp) 0 kr

Screening

- Mammografi 0 kr
- Cytologprov 0 kr
- Bukaortascreening 0 kr

Ambulanssjukvård, liggande sjuktransport

- Ambulansuppdrag med transport till och från regionfinansierad vård 250 kr
- Ambulansuppdrag som leder till besök på akutmottagning (transport 250kr samt akutmottagning 400 kr) 650 kr
- Ambulansuppdrag med vård på plats (uppdrag där patienten inte transporteras) 250 kr
- Ambulansuppdrag utan medicinsk bedömning/vård på plats eller vidare transport 0 kr
- Ambulansuppdrag, transport mellan regionens vårdinrättningar 0 kr
- Liggande sjuktransport till och från regionfinansierad vård 120 kr
- Liggande sjuktransport, transport mellan regionens vårdinrättningar 0 kr

3.2.1. Tillämpningsanvisning gällande ambulanssjukvård och liggande sjuktransport

Med regionfinansierad vård avses vård i Region Östergötlands regi och hos privata vårdgivare med vårdavtal eller ersättning enligt den nationella taxan. Ovanstående avgifter gäller även för personer som lyder under asylreglementet då dessa uppdrag inte avser remissvård. Avgiftsbefrielse gäller för barn-/ungdom t o m 19 år samt för personer, 85 år eller äldre. Avgift för ambulanssjukvård och liggande sjuktransport inberäknas i högstkostnadsskyddet för patientavgifter.

3.2.2. Sjukresor

Avgift för en enkel sjukresa är 120 kr. Efter de 22 första resorna så är resterande resor avgiftsfria vilket innebär en egenavgift på högst 2 640kr inom en 12-månadersperiod. Det detaljerade sjukresereglementet kommer att revideras under 2025. För mer information se följande länk:

<https://vardgivare.regionostergotland.se/vgw/patientadministration/ambulans-liggande-sjuktransport-och-sjukresor/bestallning-av-sjukresa>

3.3 Avgiftsbefrielse inom öppenvården

Följande besök är avgiftsbefriade inom öppenvården i Region Östergötland.

1. Patienter t o m 19 år betalar inte besöksavgift i öppen vård. Betalningsskyldighet inträder den dag patienten fyller 20 år. Unga som besöker ungdomsmottagning eller ungdomshälsa betalar ingen avgift. Dessa mottagningar är öppna för unga under 26 år.
2. Barn och ungdomar ska betala uteblivandeavgift. Undantaget är uteblivna besök inom barn- och ungdomspsykiatri, barn- och ungdomshabilitering, ungdomsmottagningar/ungdomshälsa samt för besök för barn och ungdomar som ännu inte fyllt 20 år inom vuxenpsykiatri och beroendevård.
3. Personer som fyllt 85 år betalar inte för besök i öppenvård. Avgiftsfriheten gäller även för asylsökande och papperslösa som har fyllt 85 år. I övrigt betalar personer som fyllt 85 år andra avgifter som t.ex. vid inläggning i sjukhusvård, hjälpmedel, intyg m.m. Om personer som har fyllt 85 år uteblir från bokad besök så ska uteblivandeavgift tas ut, enligt samma regler som gäller för övriga vuxna patienter.
4. Personer som genomgår militär grundutbildning. Är patienten hemmahörande i annan region debiteras hemregion för avgift enligt Riksavtalet för utomlänsvård.. För övrig anställd militär personal gäller sedvanliga avgiftsregler.
5. Forskning/utbildning – om patient *i samband med vård* deltar i forskningsprojekt, utbildning av blivande läkare med flera och besöket därvid kan anses pågå längre tid än normalt eller förorsaka patienten besvär av fysisk eller psykisk art eller om det av andra skäl kan anses befogat, kan aktuell mottagning avstå från att ta ut ersättning. Besöket ska alltid registreras.
6. Om patient kallas till mottagning *endast för att delta* i forskningsprojekt, medicinsk studie eller tjäna som åskådningsexempel eller försökspatient vid undervisning av exempelvis blivande läkare ska besöket inte registreras och patienten betalar ingen avgift.
7. Besök enligt Smittskyddslagen (2004:168): Undersökning, vård och behandling som läkaren bedömer minska risken för smittspridning och som ges inom Region Östergötlands hälso- och sjukvård eller av en läkare som får ersättning enligt Lag (1993:1651) om läkarvårdsersättning eller enligt vårdavtal med Region Östergötland är kostnadsfri för patienten om det är fråga om en sjukdom som kan anses farlig för allmänheten. Läkemedel som har förskrivits av läkare mot en allmänfarlig sjukdom och som läkaren bedömer minska risken för smittspridning är kostnadsfria för patienten.

Kostnadsfrihet gäller bosatta och personer som omfattas av vårdförmåner enligt EU/EES-regler samt utländska sjömän vid behandling av könssjukdom. Även asylsökande och personer som saknar tillstånd att vistas i landet och som vistas här stadigvarande har rätt till avgiftsfri smittskyddsvård. Övriga utländska personer är självbetalande för smittskyddsvård. Beslut om kostnadsfrihet kan fattas när samhällsintresset överväger, det är då smittskyddsläkare som gör bedömningen.

8. Patienter som regelmässigt får hjälp med medicinering av psykiatriläkemedel, på mottagning inom psykiatri (enligt LPT). Gäller ej övriga somatiska läkemedel. Provtagning för att kontrollera medicinering med psykofarmaka är även den avgiftsfri för patienten.

9. Hälsoundersökning: konstateras sjukdom i samband med hälsoundersökning, ska ingen särskild patientavgift tas ut för vid besöket meddelad läkarvård.
10. Avgift tas inte ut av patient som transporteras vidare till tillnyktringsenhet (TNE).
11. Avgift tas inte ut av patient som erhåller fysisk vård i direkt samband med sexualiserat våld (den inledande akuta vården som i normalfallet sker inom en vecka).

3.4 Mödrahälsovård

Enligt förordning (1984:908) om vissa statsbidrag, SFS 2019:1008 för sjukvård m.m. får patientavgift inte tas ut för rådgivning i födelsekontrollerande syfte eller för rådgivning om abort eller sterilisering som meddelas vid ett personligt besök. Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat om subventionerade preventivmedel inom läkemedelsförmånen för kvinnor upp till och med 25 år folkbokförda i Östergötland. Se Dokumenta dok nr: 34150

Region Östergötland erbjuder särskild mödrahälsovård till blivande mödrar och särskild barnhälsovård till nyfödda barn. Denna hälsovård är avgiftsfri för patienten. OBS! Sjukreseersättning medges inte vid mödra- och barnhälsovård.

3.5 Vård undantagen från sjukvårdsansvar

Vissa vårdinsatser är undantagna från sjukhusens och primärvårdens sjukvårdsansvar. Patienten ska när denne får sådan vård betala en avgift som motsvarar den faktiska kostnaden, avgift tas ut enligt sydöstra sjukvårdsregionens prislista. Exempel på vårdinsats: Borttagning av tatuering, refertilisering, omskärelse av pojkar.

3.6 Återbudsregler och avgift vid uteblivet besök

En uteblivandeavgift om 250 kr ska tas ut om en patient uteblir från ett inbokat besök utan att av- eller omboka besöket senast 24 timmar innan det inbokade besöket.

Uteblivandeavgift ska även tas ut av patient med frikort, vid uteblivet besök på röntgenavdelning samt för patienter som är under 20 år eller patient som fyllt 85 år, se undantag under avsnitt 3.3. Tilläggsavgift för exempelvis tolk får inte tas ut. Avgiften får inte tillgodoräknas i högkostnadsskyddet.

En förutsättning för att verksamheten ska kunna ta ut en uteblivandeavgift är att det har varit möjligt för patienten att avboka sitt besök via telefon eller digitalt via 1177. Om patienten i efterhand kan visa att patienten gjort rimliga ansträngningar att avbeställa besöket eller att avbeställning inte rimligen kunnat ske, kan utställd faktura makuleras av verksamhetschef.

3.7 Avgift för sjukhusvård

Patienter intagna för sluten vård betalar en avgift relaterad till patientens ålder enligt nedanstående:

Ålder	Vårdavgift per dag
0-19 år	0 kr per dag
20-64 år	130 kr per dag
65-	65 kr per dag

Den som är 19 år vid inskrivningstillfället men fyller 20 år under vårdtillfället är befriad från avgift till slutet av den kalendermånad då 20-årsdagen inträffade. Den som fyller 65 år under pågående vårdtillfälle betalar en avgift på 65 kr för hela den kalendermånad då 65-årsdagen inträffar.

Avgift tas ut för inskrivningsdag och påföljande vård dagar, men inte vid utskrivningsdagen. Sker in- och utskrivning samma dag debiteras patient för en vård dag. Vid permission tas ingen avgift ut. Som permission räknas en sammanhängande frånvaro på minst 12 timmar per kalenderdygn. Vistelse utanför sjukhuset kortare tid än 12 timmar per kalenderdygn räknas inte som permission.

Sluten psykiatrisk tvångsvård enligt LPT och LRV är avgiftsfri.

Patient som efter besök på mottagning läggs in i sluten vård, betalar avgift för såväl den öppna som den slutna vården.

3.7.1 Subventionerad slutenvårdsavgift

- Nedsättning av slutenvårdsavgift med hänvisning till låg inkomst eller pension medges inte.
- Avgiften kan jämkas om den av medicinska och/eller sociala skäl kan anses utgöra ett hinder i vården. Beslut fattas inom respektive klinik/motsvarande av medicinskt ansvarig läkare och verksamhetschef..
- Patient med aktivitetsersättning (tidigare sjukpension) betalar enligt följande:

Person med hel sjuk-/aktivitetsersättning som <i>inte</i> fyllt 30 år, vård dag 1-30	65 kr
Person med hel sjuk-/aktivitetsersättning som <i>inte</i> fyllt 30 år, vård dag 31-	130 kr
Person med hel sjukersättning 30 år t o m 65 år, vård dag 1-	130 kr

3.7.2 Sällskap hos patient

Anhörig eller annan närstående till patienten kan få vistas på sjukhus hos patient som sällskap (vårdare). Inskrivning av sällskapet behövs inte, men kan ske. Sällskap har rätt till logi samt kost i enlighet med sjukhusets lokala förutsättningar. Sällskap ska, om kost fås på sjukhuset, betala avgift för detta enligt den taxa som tillämpas för personalkost. För logi på patienthotell betalas avgift enligt sjukhusets taxa.

Anhörig (en person) som stannar på sjukhuset tillsammans med nybliven mamma och nyfött barn betalar avgift med 250 kr per påbörjat dygn. Inga måltider ingår.

3.7.3 Klimatrehabilitering

Rehabilitering i varmt klimat för patientgrupperna vuxna med neurologisk sjukdom eller skada samt barn och ungdomar med reumatisk sjukdom upphörde att gälla i och med 2024-12-31.

För patientgruppen med psoriasis finns ett upphandlat avtal gällande klimatrehabilitering som är giltigt. Denna vårdform omfattas inte av remissreglerna för vård enligt Riksavtalet för utomlänsvård. Reseersättning kan utgå i enlighet med beslut från hälso- och sjukvårdsnämnden.

4. Avgifter för utländska patienter

4.1 Utländska patienter

Definition: Personer som inte är folkbokförda i Sverige. Dessa personer har inte ett svenskt personnummer bestående av 10 siffror (ÅÅMMDD-NNNN) och är inte folkbokförda i Sverige. Dessa personer ska uppge folkbokföringsadress i sitt hemland samt uppvisa giltigt identitetshandling såsom, Pass, EU-kort, olika intyg via socialförsäkringsinstitution som kan ge rätt till hälso- och sjukvård i Sverige. Finns inte dessa handlingar så faktureras patienten den faktiska kostnaden för vården. Om patienten i efterhand uppvisar en handling som var giltig vid själva vårdtillfället så kan fakturan makuleras.

Skyldighet att tillhandahålla vård: Regioner ska erbjuda utländska besökare omedelbar vård då densamma är akut/nödvändig. Försäkringskassan ersätter regionerna för vård av personer från andra EU/EES länder, Schweiz samt de länder med vilka Sverige har konventionsavtal gällande sjukvård. Patienter från övriga länder får själva betala hela kostnaden för såväl akut, nödvändig som planerad vård.

Avgift tas inte ut av patient som erhåller fysisk vård i direkt samband med sexualiserat våld (den inledande akuta vården som i normalfallet sker inom en vecka).

4.1.1 Person som vistas i Sverige utan erforderliga tillstånd

Definition: Person som saknar erforderliga tillstånd att vistas i landet och som vistas här stadigvarande.

Skyldighet att tillhandahålla vård: Vuxna asylsökande personer som vistas i Sverige utan erforderliga tillstånd ska erbjudas fullständig vård utifrån behov i likhet med svenska medborgare. Observera att detta inte gäller tandvård. Barn och ungdomar till och med 19 år har rätt till samma vård som barn inom länet.

Detta innebär att asylsökande och personer som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd ska erbjudas vård utifrån vad som är lämpligt med hänsyn tagen till den enskilde patientens situation (medicinsk bedömning). Vid bedömning av olika medicinska insatser (även hjälpmedel och läkemedel) ska beaktas huruvida en fortsatt medicinsk behandling alternativt service kan ges i hemlandet i de fall patienten kommer att ut-/avvisas efter insatt medicinsk insats.

4.1.2 Barn med tillfälliga uppehållstillstånd på grund av verkställighetshinder

Barn som får uppehållstillstånd för en tid som är kortare än 12 månader med stöd av 5 kap 11 § Utlänningslagen ska jämföras med en papperslös/tillståndslös person.

4.1.3 Anhållna, häktade och intagna i kriminalvård, utan erforderliga tillstånd

Den region där anstalten/häktet är beläget får bära kostnad som vårdregion då en utländsk medborgare ej bosatt i Sverige eller en person, utan erforderliga tillstånd, är intagen inom Kriminalvård och är i behov av sjukvård som sker i regionens försorg. Se även avsnitt 3.1.7.

4.2 Patienter från Norden

Definition: Personer som är folkbokförda och försäkrade i Sverige, Danmark, Finland, Norge, Island (inklusive Grönland, Färöarna och Åland). Dessa personer ska uppvisa giltig ID-handling och uppges fullständig folkbokföringsadress i hemlandet (behöver inte uppvisa EU-kort)

Skyldighet att tillhandahålla vård: Akut/nödvändig vård. För planerad vård behöver dessa personer uppvisa nödvändiga intyg utfärdat via socialförsäkringsinstitution i hemlandet.

4.3 Patienter från övriga länder inom EU/EES, Schweiz

Definition: Dessa personer ska utöver identitetshandling, uppvisa giltigt EU-kort eller provisoriskt intyg om innehav av EU-kort från socialförsäkringsinstitution i hemlandet.

Skyldighet att tillhandahålla vård: Personer som uppvisar giltigt EU-kort eller provisoriskt intyg om innehav av EU-kort betalar samma avgift som boende i den region där vården ges. De personer som inte uppvisar giltigt handling betalar vårdens verkliga kostnad (full avgift).

4.4 Patienter från förenade kungariket Storbritannien och Nordirland

Sedan 2021 har Storbritannien och Nordirland utfärdat ett nytt kort, "UK Global Health Insurance Card" (UK GHIC) som fyller samma funktion som ett europeiskt sjukförsäkringskort. Vård ges i enlighet med utträdesavtalet eller handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Förenade kungariket Storbritannien och Nordirland då person uppvisar något av dessa kort; EHIC, UK EHIC eller UK GHIC eller provisoriskt intyg utfärdat av brittiska myndigheter.

Skyldighet att tillhandahålla vård: Person som uppvisar något av dessa kort har rätt till akut sjuk- och tandvård till samma avgift som bosatt i regionen. Patient med giltigt förhållningstillstånd betalar vårdavgift som bosatt inom regionen för planerad sjuk- och tandvård.

Personer från öarna Jersey Guernsey och Isle of Man, som inte tidigare var EU-medlemmar lyder under konventionsavtal (protokoll om medicinsk vård, avtal om social trygghet undertecknat 1987 mellan Sverige och förenade kungariket Storbritannien och Nordirland).

Skyldighet att tillhandahålla vård: Person som uppvisar giltigt pass eller intyg som styrker bosättning på någon av dessa öar har rätt till akut vård till samma avgift som bosatt i regionen. För planerad vård betalar dessa personer hela vårdkostnaden själva.

4.5 Patienter från länder som har sjukvårdskonvention med Sverige

Med följande länder har Sverige konventionsavtal: Algeriet, Australien, Israel, Turkiet, Quebec, Storbritannien/Nordirland samt öarna Guernsey, Jersey och Isle of man. Det finns även ett särskilt avtal med Ungern. För vidare information se *Vård av personer från andra länder* (SKR).

4.6 Asylsökande och personer med tillfälligt uppehållstillstånd kopplat till massflyktsdirektivet

I lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m. fl. regleras regionernas skyldighet att erbjuda hälso- och sjukvård samt tandvård till denna personkrets. För asylsökande gäller särskilda regler vid debitering av patientavgifter och asylsökande omfattas inte av Region Östergötlands högkostnadsskydd, avgift för denna personkrets betalas enligt förordningen (1994:362) gäller *akut vård och vård som inte kan anstå*.

För **vård som kan anstå** gäller samma patientavgifter som för patienter bosatta i Östergötlands län, de asylsökande omfattas då även av högkostnadsskydd/frikort. Vården debiterar hälso- och sjukvårdsnämnden enligt sydöstra sjukvårdsregionens prislista minus erlagd patientavgift.

Tillämpning av massflyktsdirektivet för ukrainska medborgare, skyddsbehövande med skyddsstatus i Ukraina.

Detta direktiv innebär ett tillfälligt skydd i form av ett tidsbegränsat uppehålls- och arbetstillstånd, ett UT-kort är giltigt och förlängt t o m **2025-03-04**. Vid ansökan om förlängning av detta skydd så ska dessa personer återigen identifiera sig, registreras, fotograferas och lämna fingeravtryck. De personer som ansökte om förlängning av UT-kort 2024-03-04 har beviljats förlängt skydd med rätt till boende, ekonomiskt stöd och bibehållna förmåner.

Migrationsverket har därefter börjat stoppa boende och ekonomiskt stöd för de personer som inte har ansökt om förlängt skydd i tid. Dessa personer uppmanas att söka nytt skydd (uppvisande av ett utgången UT-kort gäller således inte). Med ett nytt uppehållstillståndskort som massflyktning, giltigt t o m 2025-03-04, så omfattas personen av *Lagen om mottagande av asylsökande (LMA)* och betalar samma avgift som asylsökande oavsett om personen sökt asyl eller lyder under massflyktsdirektivet med UT-kort (se nedan).

Vad gäller efter att massflyktsdirektivet upphör 2025-03-04

Det pågår ett arbete nationellt och på EU-nivå. Migrationsverket (MIG) kommer informera om samt kontakta personer att ansöka om förlängt skydd i början av 2025. Om säkerhetsläget i Ukraina förbättras så mycket att EU beslutar om att massflyktsdirektivet ska upphöra före den 4 mars 2026 så kommer MIG att återkalla uppehållstillstånd, detta kan även återkallas om oriktiga uppgifter lämnats till MIG.

Avgift inom primärvården

Läkarbesök	Vuxna	50 kr
	Barn	0 kr
Sjukvårdande behandling	Vuxna	25 kr
	Barn	0 kr

Avgift inom länssjukvården/öppen vård på sjukhus (med remiss, även första besök vid Akutmott)

Läkarbesök	Vuxna	50 kr
	Barn	0 kr
Sjukvårdande behandling	Vuxna	25 kr
	Barn	0 kr

Avgift vid fortsatta vårdkontakter/öppen vård på sjukhus (utan remiss)

Akutmottagning US, VIN, LiM	Vuxna	400 kr
	Barn	0 kr
Läkarbesök	Vuxna	250 kr
	Barn	0 kr
Sjukvårdande behandling	Vuxna	250 kr
	Barn	0 kr

Ovanstående patientavgifter gäller enbart för en asylsökande som visar giltigt LMA-kort. Uppvisas inte ett giltigt LMA-kort ges personen vård och faktureras vårdens verkliga kostnad (sydöstra sjukvårdsregionens prislista). En person som omfattas av Massflyktsdirektivet ska uppvisa ett giltigt UT-kort, som styrker uppehålls- och arbetstillstånd, se exempel på omstående sida. I undantagsfall kan bevis, om en persons ställning, utfärdat via Migrationsverket godtas. Uppvisas inte giltigt UT-kort eller bevis ges personen vård och faktureras vårdens verkliga kostnad (sydöstra sjukvårdsregionens prislista).

För slutenvård *som är Akut eller Vård som inte kan anstå* betalar asylsökande ingen avgift.

För besök som är avgiftsfria för patienter bosatta i Östergötland betalar asylsökande ingen avgift. Det innebär att asylsökande som är under 20 år eller 85 år och äldre inte betalar någon avgift.

En patient som har rätt till sjukvård enligt ovanstående har även rätt till hjälpmedel. Till hjälpmedel räknas även inkontinensartiklar

4.7 Vissa patienter med uppehållstillstånd kortare än 12 månader

Ensamkommande barn med tidsbegränsat uppehållstillstånd som understiger 12 månader, se avsnitt 4.1.2

Definition: Vuxna personer med tidsbegränsade uppehållstillstånd på grund av arbete eller studier som understiger 12 månader.

Skyldighet att tillhandahålla vård: Dessa vuxna personer ska ha försäkringar som täcker sjukvårdskostnaderna. De betalar vårdens verkliga kostnad (enligt sydöstra sjukvårdsregionens prislista).

4.8 Kvotflyktingar

Definition: En person som flytt från sitt hemland och lever i annat land. Denna person erbjuds sedan vidarebosättning i ett tredje land t ex Sverige. Personen ska då få permanent uppehållstillstånd och folkbokföra sig direkt. De ska kunna uppvisa ett intyg där det framgår att de är kvotflykting samt ett giltigt uppehållstillståndkort som styrker att de har beviljats uppehålls- och arbetstillstånd *eller* en godkänd svensk identitetshandling (ID-kort).

Skyldighet att tillhandahålla vård: En kvotflykting ska få vård på samma villkor, samt sedvanlig patientavgift som folkbokförda fram tills dess de blivit folkbokförda i Sverige.

4.9 Övriga utländska patienter

Definition: Personer bosatta i länder utanför EU/EES, Schweiz eller i länder med vilka Sverige saknar konventionsavtal gällande sjukvård eller sjukvårdsöverenskommelser.

Skyldighet att tillhandahålla vård: Regioner ska erbjuda utländska besökare omedelbar vård då densamma är akut/nödvändig. Dessa personer betalar vårdens verkliga kostnad (enligt sydöstra sjukvårdsregionens prislista).

4.10 NATO soldat

Skyldighet att tillhandahålla vård: NATO-soldater har vid tillfällig vistelse i Sverige rätt till akut och nödvändig vård oavsett vilket land soldaten kommer ifrån. NATO-soldaten ska uppvisa giltiga identitetshandlingar samt handling såsom EU-kort och därefter hanteras på samma sätt som en turist från respektive land. NATO-soldaten debiteras patientavgift.

4.11 NATO soldat från USA

Skyldighet att tillhandahålla vård: Som ovan. NATO-soldater ska uppvisa giltig ID-handling samt CDW (Claim Development Worksheet) som ifylls av verksamheten. NATO-soldaten faktureras inte någon avgift. Försäkringsbolag Tricare faktureras hela vårdkostnaden.

5 Hjälpmedel

5.1 Avgifter för besök

För information om avgifter samt patient/brukaransvar hänvisas till Regelverk för hjälpmedelsförskrivning.
<https://vardgivare.regionostergotland.se/vgw/patientadministration/hjalpmedel/regler-och-policy-for-hjalpmedel>

5.2 Avgifter för hjälpmedel

För nedan angivna hjälpmedel betalar patient en avgift.

5.2.1 Förskrivning av hörapparat eller annat hörhjälpmedel samt serviceavgifter

Besök för bedömning och utprovning av hörapparat har samma taxa som sjukvårdande behandling och räknas in i högkostnadsskyddet. Barn och ungdomar får hörapparat och andra hörhjälpmedel avgiftsfritt så länge de går i grund- eller gymnasieskolan. För vuxna patienter gäller följande avgifter

Hörapparat/annat hörhjälpmedel	600 kr
Service av hörapparat/hörhjälpmedel	100 kr
Flytt av fast hörhjälpmedel	1250 kr

För mer information se följande länk: <https://vardgivare.regionostergotland.se/vgw/avtal-och-samverkan/avtal-och-overenskommelser-om-halso--och-sjukvard/ardval-lov/ardval-primar-horselrehabilitering>

5.2.2 CPAP-utrustning

Avgiften för hyra av CPAP-apparat är 150 kr/mån eller 450 kr per kvartal tills CPAP:en är betald. Masker och nödvändiga tillbehör ingår i hyran. Avgiften berättigar inte till notering i högkostnadskort.

5.2.3 Ortopediska hjälpmedel

Ortopedtekniska hjälpmedel som en patient är i behov av ska, med undantag för nedanstående, utlämnas kostnadsfritt för patienten. Nedanstående taxa ska tillämpas då en patient av medicinskt/ortopediska skäl har behov av anpassade skor eller skoinlägg.

Egenavgift på skor till vuxna	1 000 kr
Egenavgift på skor till barn (vid onormal förslitning på grund av handikapp tas egenavgift ut för max tre par skor per år, ytterligare skor erhålles avgiftsfritt.	500 kr
Skoreparation, klackning	200 kr
Skoreparation, sulning	250 kr

5.2.4 Peruker

Årsavgift för tillhandahållande av peruker	750 kr
--	--------

Avgift tas inte ut av barn/ungdom upp till och med 19 år.

En patient har rätt till två (2) peruker per år (12-månadersperiod). Region Östergötland lämnar ersättning till leverantör för upp till 3 000 kr per peruk. Överskjutande kostnad betalas av patienten. Patientavgift tas ut en gång per år genom perukleverantörens försorg. En klinik som anser att det av medicinska/sociala skäl finns anledning att förskriva peruker till ett större värde än 3000 kr per gång har rätt att göra det. Klinikchef/motsvarande bör i sådant fall fatta detta beslut. Nytt avtal gäller fr o m 2024-04-01, ovanstående avgifter oförändrade.

5.2.5 Käppar och vissa egenvårdshjälpmedel

Avgifter för tillhandahållande av egenvårdshjälpmedel. Ingen begränsning finns för den tid ett sådant får disponeras.

Käpp, enkel	100 kr
Käpp, avancerad	200 kr
(Axillarkryckkäpp, RA-kryckkäpp, Profilkryckkäpp samt kryckkäpp med fast längd)	
Isdubb till kryckkäpp	50 kr/st
Griptång	269 kr
Torkel	280 kr
Strumppådragare	69 kr

Avgift tas inte ut av barn/ungdom upp till och med 19 år.

5.2.6 Flyttning av el-säng samt fast installerade hjälpmedel

För flyttning av el-säng samt fast installerade hjälpmedel såsom taklyft, porttelefon m m debiteras avgift med 1 250 kr per hjälpmedel. Om flera hjälpmedel flyttas samtidigt tas aldrig avgift ut för mer än tre hjälpmedel per flyttillfälle, det vill säga maxkostnaden per flyttillfälle är 3 750 kr.

5.2.7 Specialkost

För specialkost som förskrivs till enskild patient sker debitering med följande månatliga belopp. Avgift tas ut oavsett patientens ålder. Fakturering av barns avgifter ska ske till vårdnadshavare. Förskrivning kan dock ske med flera uttag vid ett och samma tillfälle.

Ett kosttillägg per dag	0-480 kcal	350 kr/uttag
2-3 kosttillägg per dag eller sondnäring som stöd inkl. aggregat	481-900 kcal	900 kr/uttag
3-5 kosttillägg per dag eller sondnäring som stöd inkl. aggregat	901-1500 kcal	1600 kr/uttag
Full nutrition/sondnäring som helt täcker energibehovet inkl. aggregat	1500 - kcal	2 400kr/uttag

Obs! Ett uttag avser i samtliga fall 30 dagars förbrukning.

Specialkost för barn under 16 år

Vid vissa sjukdomar, födoämnesintolerans eller funktionsnedsättning kan specialkost eller näringslösningar krävas. Den som är under 16 år har rätt till kostnadsreducering vid inköp av speciallivsmedel som förskrivits av läkare vid diagnoser som anges i bilaga till förordning (2002:687) om läkemedelsförmåner m m.

Rabatten inträder när kostnaderna för speciallivsmedlen vid ett inköpstillfälle överstiger 120 kronor. Den mängd som får expedieras vid ett tillfälle får motsvara högst 90 dagars förbrukning.

5.2.8 Inkontinensartiklar

Region Östergötland tillhandahåller inkontinensartiklar avgiftsfritt, till patienter i eget boende.

6. Vaccinationer

6.1 Vaccination för riskgrupper

Vaccination ges avgiftsfritt till personer som omfattas av de nationella särskilda vaccinationsprogrammen, dvs personer som tillhör en medicinsk riskgrupp definierade av Folkhälsomyndigheten. Utomlänspatienter, asylsökande och papperslösa som tillhör de av Folkhälsomyndigheten fastställda riskgrupper har också rätt till avgiftsfri vaccination.

För utomlänspatienter sker därefter fakturering till patientens hemregion enligt Riksavtalet för utomlänsvård. En patient betalar motsvarande vanlig besöksavgift endast när vaccination sker i samband med ordinarie nybesök/återbesök.

6.2 Övriga avgiftsfria eller subventionerade vaccinationer

Rubellavaccination erbjuds avgiftsfritt till ovaccinerade kvinnor från 15 år till och med 45 år, som inte påvisar antikroppar mot röd hund. Kikhosta för gravida

Grundvaccination (de tre första doserna) mot TBE erbjuds avgiftsfritt för ovaccinerade barn och unga från 3 år till och med 19 år. Därefter ordinarie avgift (se bilaga 1).

6.3 Vaccinationspriser för icke riskgrupper

En patient som inte tillhör någon av riskgrupperna betalar vaccination enligt gällande prislista, se bilaga 1.

Vid vaccination av icke riskgrupper gäller följande:

- Avgiften gäller även för barn och ungdom under 20 år och för personer som har fyllt 85 år.
- Avgiften ingår inte i högkostnadsskyddet. Frikort gäller inte.
- Avgiften för vaccination avser både injektion och preparat.

7. Intyg och hälsokontroller

7.1 Om intyg

Syftet med ett intyg eller utlåtande är att styrka ett medicinskt förhållande för att exempelvis få ett körkortstillstånd eller ett flygcertifikat. Åtgärden i sig rör inte behandling av sjukdom eller annan vårdinsats. En person kan på eget initiativ vilja bli hälsundersökt utan att det finns misstanke om sjukdom.

Nedanstående regelverk omfattar samtliga patientgrupper oavsett nationalitet, bosättningsort/land, försäkringsstatus eller ålder. Regelverket ska även tillämpas när exempelvis försäkringsbolag eller annan myndighet begär ett intyg.

Avgifterna för intyg, hälsokontroller och vaccinationer ingår inte i högkostnadsskyddet för sjukvård och frikort gäller inte. Även barn och ungdomar betalar avgift enligt detta regelverk.

7.1.1 Är vi skyldiga att utfärda intyg?

Det finns ingen allmän skyldighet att utfärda intyg, såvida det inte finns klart uttryckt i lag. Patienten har rätt att få ett intyg om att vården har ägt rum. Har patienten varit intagen på sjukhus ska på begäran vårdtiden och orsaken till vården kunna intygas.

Region Östergötlands verksamheter bör, i den mån det är möjligt med hänsyn till andra medicinska prioriteringar, tillgodose ett önskemål om intyg. Socialstyrelsen har utfärdat föreskrifter om hur intyg ska avfattas.

Den enhet/klinik som har mest kännedom om patienten i den fråga som intyget rör, bör vara ansvarig för att utfärda intyget. Om patienten inte tidigare har haft någon vårdkontakt bör efterfrågat intyg utfärdas av den vårdcentral där patienten är listad.

7.1.2 Intyg på andra språk

Det finns ingen skyldighet att utfärda ett utlåtande eller intyg på annat språk än svenska språket. Den som vill använda ett utlåtande på svenska i ett främmande land får själv låta översätta intyget.

7.1.3 Moms

Åtgärder inom sjukvården som inte främst syftar till att skydda eller vårda en persons hälsa är momspliktiga. Detta innebär att merparten av intyg och utlåtanden samt hälsundersökningar som redovisas i denna del av Avgiftsbestämmelser är belagda med moms på 25 %.

Det innebär således att utredningar, provtagningar eller undersökningar som görs av legitimerad personal med det huvudsakliga syftet att tillhandahålla fakta för att intyga ett sakförhållande för en tredje part är momspliktiga. Det kan exempelvis röra sig om rätt för en person att utöva en viss verksamhet t ex sportdykning eller att få körkortstillstånd. Vaccinationer och vissa andra åtgärder är undantagna. Särskilda rutiner gäller för redovisning och registrering av de momspliktiga åtgärderna.

7.1.4 Intyg ersättning till läkaren

För vissa utlåtanden och intyg, som tidigare reglerats i läkarnas kollektivavtal, och som utfärdas av läkare på grundval av journaler och andra handlingar, får läkare själva ta ut särskild ersättning av uppdragsgivaren enligt följande regler. Utfärdande av utlåtanden och intyg för vilka ersättning utgår till läkare personligen ska ske på annan tid än arbetstid. När ersättning från Region Östergötland utgår för arbetstid har läkaren inte rätt att få ersättning för intyg. Arbetad tid under jour betraktas i detta sammanhang som arbetstid. Läkare, som med stöd av författning eller andra bestämmelser förordnas att utföra undersökningar och med anledning därav utfärda utlåtanden och intyg, får uppbära ersättning för detta av förordnande myndighet eller den som anges i bestämmelsen. Om intyg hos Region Östergötlands klinik eller motsvarande begärs av en myndighet eller företag får intyget inte utfärdas av enskild läkare utan att överenskommelse om detta träffats med beställaren.

7.1.5 Avgiftsfria intyg

För vissa intyg tas ingen avgift ut. Vilka intyg som är avgiftsfria framgår av avsnitt 7.2. Grupptaxesystem. Utöver dessa är intyg som Region Östergötland behöver för sin handläggning, exempelvis intyg för tandvårdsstöd, patientskadeförsäkringen samt stiftelser i den mån intyg behövs avgiftsfria.

7.1.6 Intyg till Arbetsförmedlingen

För intyg som Arbetsförmedlingen beställer om prestationsförmåga (aktivitetsförmåga) hos en nyanländ med uppehållstillstånd som ska erbjudas etableringsplan debiteras Arbetsförmedlingen 2 750 kr inklusive moms (2 200 kr exklusive moms).

7.1.7 Intyg till Försäkringskassan

Utlåtanden som begärs av Försäkringskassan ska alltid lämnas kostnadsfritt till Försäkringskassan. Detta gäller även om det är patienten som begär ett utlåtande som ska lämnas till Försäkringskassan.

Intyg som behövs för att få närståendepenning ska lämnas kostnadsfritt även om det begärs av den närstående och inte av Försäkringskassan.

För intyg som behövs för att få föräldrapenningförmåner får ingen patientavgift tas ut.

Även undersökningar som behövs ska ske kostnadsfritt för den försäkrade/patienten.

Om patient deltar i avstämningsmöte (sjukvården, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen m.fl.) ska ingen besöksavgift tas ut av patienten även om samtalet sker på vårdenheten. I de fall läkare deltar kan debitering ske med 750 kr för första timmen och därefter med 375 kr per påbörjad halvtimme till Försäkringskassan.

7.1.8 Utfärdande av intyg i asylärenden

Utlåtanden, intyg och undersökningar som begärs av ombud för asylsökande eller annan tillståndssökande utländsk medborgare debiteras ombudet. Debitering ska ske enligt timtaxa i enlighet med Grupp 7.2 nedan. Utlåtandena är momspliktiga.

7.2 Grupptaxesystem

Region Östergötlands taxa bygger i huvudsak på ett grupptaxesystem med viss avgift för respektive grupp enligt nedanstående förteckning.

Grupp	0 kr (avgiftsfritt)	
	Exklusive moms	Inklusive moms
Grupp 1	160 kr	200 kr inklusive moms, 40 kr
Grupp 2	480 kr	600 kr inklusive moms, 120 kr
Grupp 3	700 kr	875 kr inklusive moms, 175 kr
Grupp 4	940 kr	1 175 kr inklusive moms, 235 kr
Grupp 5	1 400 kr/tim (350 kr per påbörjad 15 min)	1 750 kr inklusive moms, 350 kr.
Timtaxa	240 kr per 15 min	300 kr inklusive moms 60 kr

För att vissa av de åtgärder som är upptagna i taxan ska kunna genomföras krävs laboratorieanalyser, röntgenundersökningar och liknande. Prover, analyser och undersökningar debiteras enligt respektive laboratoriums självkostnad, taxa för provet/undersökningen eller främmande laboratoriums faktiska kostnad. För analyskostnad som tillkommer debiteras respektive kliniks prislista plus moms.

Undersökningar/intyg som inte återfinns i taxan ska ersättas enligt taxa för liknande åtgärd.

A		
Adoption	Utlåtande om adoptivföräldrar (exklusive. hälsundersökning som debiteras särskilt)	Grupp 4
	Utlåtande om adoptivbarn (undersökning av adoptivbarn sker som undersökning enligt smittskyddslagen och är avgiftsfri)	
Anställning	Friskintyg för anställning. (kan innefatta undersökning inklusive. utlåtande för anställning och liknande ändamål exklusive. röntgen)	Grupp 2
Arbetsgivare	Undersökning inklusive utlåtande till arbetsgivare angående omplacering med mera	Grupp 5
Arbetsförmedling	Intyg och utlåtanden grundade på journaler och begärda av arbetsförmedlingen, debiteras enligt bestämmelserna i Riksförsäkringsverkets kungörelse RFFS 1977:27 i dess senaste lydelse.	
	Medicinskt utlåtande om hälsotillstånd ska innehålla en utförlig beskrivning av bl.a. status, prognos, utförda undersökningar, socialmedicinska utredningar och av hur sjukdomen påverkar arbetsförmågan.	3 200 kr exkl moms
	Särskilt läkarutlåtande som är utfärdat av läkare med fördjupad utbildning i försäkringsmedicin och som tagit mer än tre timmar i anspråk att utfärda, kan istället för ovan angivna belopp ersättas med 1 500 kronor per timme, dock ersätts högst tolv timmar (18 000 kronor). Med arvode för läkarutlåtanden m.m. avses bruttoarvoden. (Enligt lydelse FKFS 2008:2)	4 500 kr exkl moms
	Utlåtande till arbetsvårdsorgan (arbetsförmedling, länsarbetsnämnd) exklusive laboratorieprover och röntgen	Grupp 4
Audiogram	Undersökning inklusive utlåtande	Grupp 4
B		
Beroende/skadligt bruk	Undersökning av eventuellt beroende/skadligt bruk (missbruk) på begäran av polis (inklusive laboratorieprover och utlåtande)	Grupp 5
Blodkontroller	Kontroll av blodgivare vid blodcentral eller motsvarande	Grupp 0
	Undersökning för blodgruppering (ABO, Rh) i samband med uttagande av ID-bricka eller motsvarande inklusive utlåtande och provtagning	Grupp 2
	Blodprov (venblod) för laboratorieanalys <i>Anmärkning: Notera reglering kopplad till beroende/skadligt bruk</i>	Grupp 1
	Tagning av blodprov utanför ordinarie arbetstid, eventuell resekostnad tillkommer	Grupp 4
	<i>Anmärkning: Laboratorieanalysen debiteras enligt respektive laboratoriums/röntgenkliniks taxa. Om undersökning eller analys utförs på främmande laboratorium debiteras faktisk kostnad.</i>	
Bostadsanpassning	Intyg till kommun i bostadsanpassningsärenden	Grupp 0

D		
Dykare	Undersökning för certifikat inklusive utlåtande, exklusive laboratorie- och röntgenundersökning	Grupp 3
Dödsbevis	Konstaterande av dödsfall	Grupp 0
F		
Faderskapsutlåtande	Undersökning och utlåtande, exklusive laboratorieprov och röntgen. Intyg i faderskapsärenden/faderskapsmål utfärdas på blankett fastställd av Socialstyrelsen, se SOSFS 2004:16	Grupp 2
Flygcertifikat	Utlåtande för innehav av flygcertifikat, inklusive undersökning exklusive laboratorieprov och röntgen. Specialundersökningar får endast utföras av godkända specialister inom respektive specialitet, auktoriserade av Transportstyrelsen.	Grupp 3
	Formulär 1 C, version L 1630 Kan endast utföras av flygläkare med undantag av segel-, ballong- och ultralättcertifikat	Grupp 4
	Formulär 2 version L 1632-4 specialundersökning av ögon	Grupp 4
	Formulär 3 version L 1633-3 specialundersökning av öron, näsa och halsorgan exklusive audiogram	Grupp 4
	Formulär 4 version L 1437-7 specialundersökning av hjärta och cirkulationsorgan Vilo-EKG (inklusive tolkning)	Grupp 4
Fosterbarn	Friskintyg för, inklusive undersökning	Grupp 4
Färdtjänst	Intyg för erhållande av färdtjänst	Grupp 0
Färgsinneutlåtande	Vanligt färgsinneutlåtande inklusive undersökning	Grupp 2
	I samband med anomaloskopi undersökning	Grupp 2
Försäkringsbolag	Utlåtande (intyg) om skada eller sjukdom, exklusive undersökning (gäller även utlåtande i form av journalkopior)	Grupp 2
	Undersökning inklusive intyg om hälsotillstånd	Grupp 4
	Intyg om invaliditet	Grupp 5
	Utlåtande (intyg) SPP	Grupp 2
	Utlåtande (intyg) AMF	Grupp 3
	Utlåtande PSR (patientförsäkring) <i>Anmärkning: Ange alltid skadenummer eller motsvarande på fakturan till försäkringsbolag eller motsvarande.</i>	Grupp 0
G		
God man/förvaltare	Intyg gällande ansökan om god man eller förvaltare, inklusive undersökning	Grupp 0
Gymnastik	Utlåtande för skolbarn angående gymnastik med mera	Grupp 0

H			
Hälsoresor/klimatvård	Utlåtande inklusive undersökning för klimatvårdsresa utom landet - begärd för resa som betalas av Region Östergötland	Grupp 0	
	- begärd för annan resa	Grupp 3	
Höjdintyg	Höjdintyg inklusive undersökning	Grupp 3	
K			
Kontaktlinser	Undersökning inklusive utlåtande	Grupp 2	
Körkort	Synundersökning för körkort inklusive utlåtande	Grupp 3	
	Undersökning inklusive utlåtande för olika former av körkort exklusive laboratorieprover eller komplicerad undersökning	Grupp 4	
	Särskilt utlåtande inklusive eventuell kompletterande undersökning för körkort för hörselskadade, diabetiker, epileptiker med flera. Intyg bör i huvudsak kunna utfärdas på befintlig journal. <i>Anmärkning: Avser även förlängning av rätt till körkort</i>	Grupp 0	
Körkort/beroende, skadligt bruk (missbruk)	Undersökning för att återfå eller behålla körkort p.g.a. skadligt bruk eller beroende (missbruk) efter beslut från körkortmyndighet.		
	Avgift tas ut med intygs kostnad samt kostnad för varje av myndigheten begärd analys.		
	Beloppet kan delbetalas men ska vara fullt betalt innan intyg lämnas ut.		
	Intyg	<u>Vad ingår</u> Läkartid, sekreterartid samt eventuellt sköterske-/skötaretid	Grupp 5
	Blodprov, per prov	Provtagning och analyskostnad	Grupp 3
	Urinprov, per prov	Provtagning och analyskostnad	Grupp 2
	Blod-och urinprov, per prov	Provtagning och analyskostnad	Grupp 4
Screening av andra preparat samt hårprov	Provtagning och analyskostnad	Särskild laboratorie-taxa	
Körkort/yrkesförare	Undersökning för förlängning efter 45 år av körkort kategori C, CE, D, DE och Taxi, inklusive intyg, exklusive laboratorieprov	Grupp 3	
L			
Livsmedelshantering	Undersökning, inklusive intyg, eventuell inklusive undersökning av salmonella och shigella	Grupp 3	
	Endast undersökning av salmonella och shigella inklusive intyg	Grupp 3	

M		
Missbruksvård	Utlåtande för intagning enligt lag om vård av missbrukare (LVM), inklusive intyg och undersökning	Grupp 4
Missbruk – se Beroende/skadligt bruk		
N		
Nykterhetsärenden	Utlåtande till socialnämnd inklusive undersökning	Grupp 4
P		
Parkeringstillstånd	Utlåtande för tillstånd till handikapparkering exklusive undersökning (jfr färdtjänst)	Grupp 0
Patientförsäkring	Utlåtande till Region Östergötlands patientförsäkring (RÖF/PSR)	Grupp 0
R		
Radiologiskt arbete	Utlåtande inklusive undersökning för anställning i radiologiskt arbete	Grupp 3
	Periodisk undersökning av personal i radiologiskt arbete inklusive utlåtande	Grupp 3
Rättsintyg	Somatisk undersökning inklusive utlåtande	Grupp 5
	Psykiatrisk undersökning inklusive utlåtande (för rättegång eller motsvarande)	Grupp 5
	På begäran av socialnämnd eller anhörig	Grupp 0
Röntgenundersökning	Undersökning för anställning, skola etc. inkl intyg	Grupp 3
S		
Sjukresa	Intyg om avsteg från gällande sjukreseregler, resa utan samordning eller utanför tidtabell	Grupp 0
Sjukintyg	Då förlängning av sjukskrivning begärts per telefon eller brev	Grupp 0
Sjöfolk	Undersökning jämte utlåtande exklusive röntgen	Grupp 4
Skjutvapen	Utlåtande angående rätt till innehav av skjutvapen	Grupp 5
Socialnämnd		
	Utlåtande inklusive undersökning till socialnämnd	Grupp 4
	Utlåtande enligt socialtjänstlagen 14 kap 1 § (uppgifter som kan vara av betydelse för utredning av ett barns behov av stöd och skydd)	Grupp 0
	Utlåtande avseende barnavård inklusive undersökning till socialnämnd	Grupp 4
	Intyg för tandvårdsstöd	Grupp 0
	Undersökning/utlåtande i samband med frågor om umgängesrätt – se Umgängesrätt	
T		
Travkuskar	Utlåtande för, inklusive undersökning	Grupp 4

U

Umgångerätt/beroende, skadligt bruk (missbruk)	Undersökning i ärende om umgångerätt med barn, kopplat till beroende, skadligt bruk (missbruk).	
	Avgift tas ut med intygskostnad samt kostnad för varje av myndigheten begärd analys. Beloppet kan delbetalas men ska vara fullt betalt innan intyg lämnas ut.	
	<u>Vad ingår</u>	
Intyg	Läkartid, sekreterartid samt eventuellt sköterske-/skötaretid	Grupp 5
Blodprov, per prov	Provtagning och analyskostnad	Grupp 3
Urinprov, per prov	Provtagning och analyskostnad	Grupp 2
Blod-och urinprov, per prov	Provtagning och analyskostnad	Grupp 4
Screening av andra preparat samt hårprov	Provtagning och analyskostnad	Särskild laboratorie-taxa
Utbildning	Undersökning inklusive utlåtande för utbildningssökande	Grupp 3
Utlandsvistelse	För hälsoundersökning av personal vid FN, SIDA med flera vid avresa eller tropikmedicinsk undersökning vid hemkomst.	Grupp 4
	Kontroll före eller efter utlandsvistelse (tropikundersökning) exklusive röntgen samt utlåtande	Grupp 4
V		
Vaccinationsintyg	Intyg att patienten inte tål vaccin	Grupp 1
	Covidintyg	Grupp 1
	Intyg om sprutor och kanyler för tull och liknande	Grupp 1
	Intyg över tuberkulinprovning och BCG-vaccination	Grupp 0
	Intyg över ympning mot eller vaccinationsintyg enligt WHO:s formulär, "gula kortet"	Grupp 0
Visum	Olika former av friskintyg eller intyg om sjukdom för erhållande av visum för resa till annat land. Kostnad för laboratorieanalys tillkommer.	Grupp 3
	Grundat på befintlig journal <i>Anmärkning: Gäller även för sjukdom som omfattas av smittskyddslagens bestämmelser</i>	Grupp 2
Våldtäkt	Straffrättsliga myndigheter (polis, åklagare eller annan myndighet) faktureras enligt vad som gäller för rättsintyg	
	Avgift tas inte ut av patient som erhåller fysisk vård i direkt samband med sexualiserat våld (den inledande akuta vården som i normalfallet sker inom en vecka).	Se avsnitt 3.3 samt 4.1
Vårdintyg	Vårdintyg för slutna psykiatrisk vård, undersökning inklusive intyg	Grupp 0

7.3 Hälsokontroller

7.3.1 Allmän hälsoundersökning

Allmän hälsoundersökning exklusive utlåtande innefattande autoanamnes, undersökning av synskärpa och tonometri, hörselprövning, enkelt blod- och urinstatus, fysik samt normalstatus, (grupp 4)

För röntgen, EKG, EEG, blodstatus, audiogram, ergometertest och färgsinneundersökning samt andra laboratorieundersökningar tas tilläggavgift enligt respektive laboratoriums/röntgenkliniks taxa.

Om sjukdom konstateras i samband med en hälsoundersökning ska ingen särskilt patientavgift tas ut för vid besök meddelad läkarvård

7.3.2 Asbestundersökning

Hälsoundersökning, röntgenundersökning och eventuella laboratorieprover som utförs på personer som i sitt dagliga arbete exponeras för asbest. Här tillämpas grupptaxa, (grupp 4)

8. Högkostnadsskydd och frikort

8.1 Högkostnadsskyddet

Enligt bestämmelserna i 17 kap. 6 § i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) gäller att en patient endast behöver betala en viss sammanlagd högsta avgift per år för besök i öppen vård. Enligt lagbestämmelserna får de sammanlagda avgifterna inte överstiga 1 450 kr. Det är dock möjligt för en region att fastställa ett lägre årsbelopp. Högkostnadsskyddet innebär att patienten under en period på tolv månader sammanlagt behöver betala högst ett visst belopp inom den öppna vården.

För patienter som är bosatta i Östergötland är högsta avgift för att få frikort för sjukvård 1 450 kr. Registrering ska ske oavsett om besöket betalas med kort eller faktureras. Kvalificering för att få frikort kan ske genom besök på samtliga av regionens vårdenheter, hos andra regioner, hos vårdgivare med vårdavtal med regionen eller regioner utanför länet samt vårdgivare med ersättning från regionen enligt särskild lag.

Frikortet berättigar till fri tandvård för vissa patientgrupper enligt vad som regleras i 8a och 15a §§ tandvårdslagen.

8.1.1 Patienter som omfattas av högkostnadsskyddet

Patienter som omfattas av högkostnadsskyddet är:

- Patienter som är folkbokförda i länet eller i annan region. Kvarskrivna enligt folkbokföringslagen men som stadigvarande vistas här.
- Patienter som inte är bosatta här, men som har rätt till vårdförmåner enligt förordning 883/2004 (EU)

8.1.2 Patienter som inte omfattas av högkostnadsskyddet

- Asylsökande (*akut/vård som inte kan anstå*) omfattas ej av HKS. (asylsökande som betalar vanlig patientavgift, omfattas däremot av högkostnadsskyddet)
- Papperslösa (*akut/vård som inte kan anstå*) omfattas ej av HKS. (papperslösa som betalar vanlig patientavgift, omfattas däremot av högkostnadsskyddet)
- Självbetalande patienter från andra länder som saknar rätt till subventionerad vård här.

8.1.3 Patient från annan region

Högkostnadsskyddet gäller även för patienter från andra regioner. Frikort ska utfärdas även för dessa patienter med tillämpning av de beloppsgränser som gäller i patientens vårdregion. Bestämmelser om kvalificerade besök och avgifter kan avvika mellan regionerna men det är vårdregionens regler som gäller.

Samtliga regionala frikortssystem är ansluta till en nationell HKS-plattform där patient själv kan se detaljerade högkostnadsskyddsgrundande uppgifter nationellt via 1177. Högkostnadskort och frikort kan ha utfärdats för patient boende i Östergötland vid besök i en annan region. Dessa kort eller kvittounderlag ska meddelas kundtjänst stöd och service, ekonomi och patient via E-post: ekonomi@regionostergotland.se

8.2 Delbetalning

En patient boende i Östergötland kan fördela kostnaderna för sina öppenvårdsbesök genom att betala en avgift per månad. Delbetalningsfunktionen innebär att en patient i samband med ett öppenvårdsbesök tecknar en överenskommelse om att månatligen betala ett visst belopp upp till frikortsgrenen. Delbetalning kan fördelas på 1, 5 eller 10 månader. Vid betalning fördelat på

- Hela beloppet på 1 månad 1450 kr
- 5 månader betalas en avgift om 290 kr per månad
- 10 månader betalas en avgift om 145 kr per månad

En särskild blankett ska fyllas i och skickas till ekonomi@regionostergotland.se samma dag som registrering sker i E-frikort. **Observera** att delbetalning inte är tillåten om patienten har skulder till Region Östergötland.

9. Betalning

Avgift för vårdinsatser ska i huvudsak betalas i förväg. Region Östergötland förordar betalning med kort i första hand och i andra hand med autogiro eller faktura. Den främsta anledningen till detta är hänsyn till säkerhet och arbetsmiljö för personal och även för patienter/kunder. Om patienten/kunden önskar betala kontant ska detta vara möjligt

Fakturerings kan ske via autogiro i de fall patienten har tecknat avtal om sådant. Fakturerings i efterhand får dock inte ske vid utfärdande av intyg eller i samband med vaccinationer. Intyg kan dock översändas till mottagaren via postförskott. Om patienten är avgiftsbefriad utfärdas (0) noll-kvitto.

9.1 Betalningspåminnelse

Efter att förfallodatum passerat med minst 10 dagar skickas ärendet vidare till inkassobolag för påminnelsehantering.

10. Tandvård

Regionens tandvårdsstöd är till för patienter som har särskilda behov. Denna tandvård ges till samma avgift som gäller för hälso- och sjukvård efter godkännande av tandvårdsenheten. Patient ska uppvisa giltigt och godkänt tandvårdsstöd (kort) vid besöket.

För käkkirurgisk behandling som kräver sjukhusets resurser tas avgift ut enligt Avgiftsbestämmelser 2025 för öppen sjukvård och avgiften räknas in i högkostnadsskyddet. För annan tandvård, bland annat borttagande av visdomständer, gäller sedvanlig tandvårdstaxa som uppdateras årligen.

Tandvård för barn och unga är avgiftsfri till och med 19 år

För mer information var god se följande länk: <https://www.regionostergotland.se/ro/det-har-gor-vi/halsa-och-var/soka-vard-i-region-ostergotland/tandvard>

11. Övriga avgifter

11.1 Avgifter för allmänna handlingar

Alla medborgare har rätt att ta del av Region Östergötlands och andra myndigheters allmänna handlingar, som exempelvis beslut, protokoll och upphandlingar. Det kallas för offentlighetsprincipen och regleras i Tryckfrihetsförordningen, som är en av våra grundlagar. Region Östergötland har också rätt att ta betalt för kopior av allmänna handlingar. För mer information se följande länk:

https://samarbetstjanster.lio.se/tjanstekatalog/_layouts/15/start.aspx#/SitePages/ArkiveringOchAllmannaHandlingar.aspx

11.2 Avgifter för journalkopia

Utlämnande av journalkopia, efter patientens samtycke, ska alltid föregås av en sekretess- och menprövning för att säkerställa att inte patientens vård, integritet eller tredje person menligt påverkas, medicinskt ansvarig/verksamhetschef har ett ansvar att detta sker.

I de fall där myndighet eller försäkringsbolag i samband med olycksfall/sjukdom inkommer med begäran om utlåtande/journalkopia så gäller ovanstående då journalkopior utgör sekretesshandling:

För kopia av patientjournal, vid ett och samma tillfälle, och för eget bruk, tas en avgift om högst 450kr ut.

I övrigt gäller följande:

0-9 sidor	0 kr
10 sidor	60kr
Utöver 10 sidor	6 kr/sida

Avgift tas ej ut vid kopior till:

Regionernas Ömsesidiga Försäkringsbolag
Enheter inom Region Östergötland

Vårdenheter utanför Region Östergötland då kopior behövs för vidare vård

12. Bidrag och ersättningar

12.1 Regionens regler om glasögonbidrag

I Östergötland får barn och unga till och med 19 år bidrag för glasögon och kontaktlinser. Bidraget från Region Östergötland är högst 800 kronor per barn/ungdom och kalenderår. Bidraget ges för synkorrigering glasögon och kontaktlinser. Det ges inte för borttappade eller trasiga glasögon eller kontaktlinser, och inte för reservglasögon eller motsvarande kontaktlinser. För att få bidraget måste barnet/ungdomen vara folkbokförd i Östergötland, alternativt vara asylsökande eller papperslös.

Barn mellan 0 och 7 år ska synundersökas av ögonläkare på ögonklinikerna. För barn i den här åldern hanterar klinikerna bidraget. Se dok nr: 01312.

När det gäller barn och unga mellan 8 och 19 år är det den legitimerade optikern som både hanterar glasögon och kontaktlinser och bidraget från Region Östergötland. Se dok nr: 28173

12.2 Ersättning till organdonatorer

Njurdonatorer: Ersättning kan ges till njurdonatorer enligt de regler som regionen antagit, se ”Ersättning till njurdonatorer”. Se dok nr: 09963.

Benmärgsdonation (stamceller): Samma regler som för givare av organ bör kunna tillämpas på levande givare av benmärg.

Ersättning vid eventuell skada: Enligt patientskadelagen (1996:799) 2 § jämställs levande givare av organ eller vävnad med patient, vilket innebär att skada uppkommen under operation ersätts av patientförsäkringen. I den mån försäkringen inte ersätter uppkommen skada föreslås att Region Östergötland lämnar ersättning vilken får bedömas från fall till fall. Ersättning för förlorad arbetsförtjänst är skattepliktig inkomst.

Ägg- och spermadonatorer: Region Östergötland följer Sveriges Kommuner och regioners rekommendation och tillämpar följande ersättningsnivåer:

- Äggdonation: I samband med äggdonation lämnas en schablonersättning med 12,6% av prisbasbeloppet per donationstillfälle (7 400 kr), beloppen räknas således om årligen. Schablonersättningen utgör ersättning för alla kostnader i samband med donationen såsom förlorad arbetsförtjänst, resor och övriga kostnader. Ersättningen är skattefri enligt bestämmelserna i 8 kap 29 § Inkomstskattelagen (1999:1229). Ersättningen administreras och betalas av för verksamheten ansvarig klinik.

- Spermadonation: I samband med spermadonation lämnas en schablonersättning med 1,24% av prisbasbeloppet per donationstillfälle (729 kr), beloppen räknas således om årligen. Schablonersättningen utgör ersättning för alla kostnader i samband med donationen såsom förlorad arbetsförtjänst och övriga kostnader. Ersättningen är skattefri enligt bestämmelserna i 8 kap 29 § Inkomstskattelagen (1999:1229).
- Utöver detta ges ersättning för resekostnader. Ersättningen administreras och betalas av för verksamheten ansvarig klinik. Har donatorn kostnader som överstiger schablon kan ersättning efter individuell prövning ökas för att även täcka dessa extra kostnader.

12.3 Ersättning vid utebliven vård och behandling

Ersättning ska ges till patient som inte fått den vård eller behandling denne kallats till.

- Patienten ska ersättas för utlägg för resa till och från vårdinrättningen. Ersättning lämnas med belopp enligt bestämmelserna i Region Östergötlands sjukresereglemente utan avdrag för egenavgift. Detta gäller även för resa med egen bil och kollektivtrafik inom Region Östergötland.
- Eventuell betald patientavgift i öppen vård återbetalas. Vid utskrivning från sluten vård ska någon fakturering av vårdavgift inte ske.
- Ersättning för förlorad arbetsförtjänst lämnas inte och inte heller lämnas ersättning för obehag.
- Ersättning ska utges oavsett om sjukvårdsenheten kan lastas för att vården uteblivit eller inte.
- Är patienten skyldig till att vård inte kan ges exempelvis beroende på sen ankomst eller annat skäl ska någon ersättning inte utges.
Reseersättningen betalas av den vårdenhet som skulle ha gett vården eller behandlingen.

12.4 Bidrag till patienter för boende i samband med nationell högspecialiserad vård (NHV)

Boende för patienter (oavsett ålder) vid planerad nationell öppen högspecialiserad vård utanför den egna regionen ersätts när övernattning krävs på grund av hälsotillstånd/medicinska orsaker. Ingen egenavgift tas ut. Måltider ersätts när patienten är kallad till provtagning dagen före och/eller om patienten på grund av avstånd från bostad till sjukhus inte har möjlighet att ta sig till eller från sjukhuset samma dag som bedömning/behandling ska ske. Boendekostnad ersätts upp till nivå motsvarande dygnskostnad för i första hand patienthotell och i andra hand för hotell i standardrum. Inga måltider ersätts utöver frukost som ingår i hotellets dygnspris.

13. Vårdgaranti

Enligt hälso- och sjukvårdslagen 9 kap 1 § ska regionen erbjuda vårdgaranti åt den som omfattas av landstingets ansvar. Vårdgarantin ska innehålla en försäkran om att den enskilde inom viss tid får

1. kontakt med primärvården
2. medicinsk bedömning av legitimerad personal inom primärvården
3. besöka den specialiserade vården, och
4. planerad vård.

Vårdgarantin gäller all slags vård. Om vård inte kan erbjudas inom garantitiden ska ansvarig klinik *aktivt erbjuda* besök/behandling på annan VC, ett annat sjukhus i Östergötland, annat sjukhus i regionen eller på annat sjukhus i landet. Patienten får inte hänvisas till att använda sin valfrihet och söka sig till ett annat landsting för att få vård om RÖ inte kan ta emot patienten inom vårdgarantins gränser.

Klarar inte Region Östergötland att erbjuda patienten vård inom vårdgarantins gränser, ska patienten erbjudas besök, behandling/operation någon annanstans i landet. Detta ska ske utan extra kostnader för den enskilde patienten. Det är den klinik/vårdcentral som behöver sända iväg patienten till annan vårdinrättning som får stå de kostnader som detta medför.

Bestämmelserna i Riksavtalet för utomlänsvård avseende remiss och betalningsansvar gäller när patient får vård vid annan region. En patient som erbjudits vård i en annan region med anledning av vårdgaranti betalar avgift enligt vårdregionens avgiftsregler.

Medicinsk service (laboratorie- och röntgenundersökningar) och hjälpmedelsförsörjning omfattas inte av vårdgarantins regler om väntetider. Väntetid för detta kan därför överstiga 90 dagar utan att patienten har rätt till undersökning vid annan enhet än den som vårdande enhet valt för undersökning. Undantaget vid hjälpmedelsförsörjning är utprovning av hörapparat som omfattas av vårdgarantin.

Tandvård

Tandvård ingår i princip inte i vårdgarantin oavsett om avgiften för sådan vård betalas enligt sjukvårdens avgiftssystem (nödvändig tandvård, tandvård som ett led i sjukdomsbehandling eller käkkirurgi). Sådan vård regleras av tandvårdslagen. Tandvård ingår dock i vårdgarantin om tandvårdsinsatsen är ett reellt led eller moment i eller en förutsättning för en medicinsk utredning eller behandling som omfattas av vårdgarantin.

Även tandvårdsinsatser som kräver sjukhusets resurser, eller samverkan med medicinska specialiteter, omfattas av vårdgarantin. Exempel på sådana insatser är behandling av käkfrakturer, käkledskirurgi, besök för bedömning av oralmedicinska tillstånd som kräver medverkan av sjukhusets medicinska specialiteter, behandling av oralmedicinska tillstånd som infektioner och tumörer samt behandling av svåra smärttillstånd där både specialistklinik för käkkirurgi och medicinska specialister krävs.

Insatser som t ex rekonstruktiv- och ortognat kirurgi vid medfödda missbildningar omfattas dock inte av garantin. Avgränsningen syftar till att en tandvårdsinsats som behövs för att genomföra en medicinsk behandling inte ska fördröja behandlingen.

14. Andra regelverk

14.1 Riksavtalet för utomlänsvård-vård till personer från andra regioner

Regionens uppgift är att erbjuda vård till länets befolkning där till gäller skyldighet att även erbjuda öppen vård till utomlänspatienter enligt Patientlagen.

14.1.1 Riksavtalet gäller mellan landsting/regioner.

I Riksavtalet för utomlänsvård finns bestämmelser hur ersättningen ska regleras mellan landsting och regioner när personer får vård utanför sitt hemlandsting. Avtalet gäller mellan landsting och regioner och kan inte åberopas av vårdgivare utan landstingsfinansiering. En privat landstingsfinansierad vårdgivare får inte fakturera hemlandstinget direkt utan får ersättning genom sitt vårdavtal. Därefter debiterar vårdlandstinget patientens hemlandsting. Patientens hemlandsting faktureras vårdkostnaden för akut och planerad vård. För den vård som ges debiteras de priser som anges i den regionala prislistan. Den regionala prislistan fastställs årligen genom beslut i Samverkansnämnden för Sydöstra sjukvårdsregionen.

14.2 Sydöstra sjukvårdsregionen

Inom Sydöstra sjukvårdsregionen samverkar Region Östergötland, Region Kalmar och Region Jönköping med sjukvårdsfrågor av främst specialiserat slag. Även på andra områden finns olika former av samverkan. En gemensam nämnd, samverkansnämnden, med representanter för de tre regionerna svarar för den politiska styrningen av verksamheten, tecknar årligen ett samverkansavtal och fastställer priser och ersättningar för sydöstra sjukvårdsregionen utifrån riksavtalet för utomlänsvård. Priserna tillämpas vid debitering av patienter från andra regioner.

14.3 Valfrihet för östgötar

Vad som gäller när östgötar söker vård i en annan region framgår av dokumentet ”Remisskrav och remisshantering enligt nya Patientlagen: <https://ledsys.lio.se/Search?Search=09960>

14.4 Bestämmelser om sjukreseersättning

Vad som gäller för tillämpning av regionens sjukresor och transporter finns att läsa via vårdgivarwebben, se länk: <https://vardgivare.regionostergotland.se/vgw/patientadministration/ambulans-liggande-sjuktransport-och-sjukresor>

15. Övrigt

15.1 Transporter av avlidna

Region Östergötland har ansvar för patienter som avlider vid sjukhus, på korttidsboenden samt vid ordinära boenden. Ansvaret gäller tills dess att den avlidne överlämnas till kistläggning, detta sker vanligtvis genom en begravningsbyrå. De personer som avlider vid särskilda boenden har kommunerna ansvar för.

Region Östergötland har upphandlat denna verksamhet från entreprenör som ska anlitas vid transport av avliden, det åligger berörd vårdpersonal att kontakta leverantör för utförandet. Transport debiteras Region Östergötland som därefter fakturerar dödsboet den av regionen beslutade egenavgiften på 1500 kr.

Om anhörig väljer att ta över beställarens ansvar upphör beställarens skyldigheter och transport av avliden enligt det upphandlade avtalets förutsättningar. Beställarens ansvar uteblir.

15.2 Vård utomlands för bosatta i Sverige

15.2.1 Vård utomlands på patientens initiativ

Region Östergötland svarar, enligt lag 2013:514 samt SFS 2019:960 om landstingens och kommunernas kostnadsansvar för viss vård i utlandet, för kostnaden när östgötar får vård i andra EU/EES-länder. Frågor från patienter kring vård i andra EU/EES-länder ska hänvisas till Försäkringskassan.

15.2.2 Vård utomlands på initiativ från Region Östergötland

Remittering för specialistvård utomlands ska ske av överläkare vid klinik på Universitetssjukhuset. Beslut om huruvida vård enligt remissen ska medges eller inte fattas som delegationsbeslut av ordföranden i hälso- och sjukvårdsnämnden.

Beslut om gästdialys utanför EU/EES fattas som delegationsbeslut av hälso- och sjukvårdsdirektören alternativt vid dennes förfall av biträdande hälso- och sjukvårdsdirektören.

Klinik kan för ECMO-behandling med eget kostnadsansvar och utan godkännande från nämnden sända patient för vård utomlands.

15.3 Rutiner för hälsoundersökningar av asylsökande med flera

Målet med hälsoundersökningar av asylsökande och av nyanlända som fått uppehållstillstånd är att uppmärksamma ohälsa, både ur patientens perspektiv och ur smittskyddssynpunkt. Undersökningen består av samtal, viss undersökning, provtagning och för barn även vaccinationsplanering. Tolk anlitas vid behov

15.3.1 Asylsökande

Regionen är enligt lag (2008:344) om hälso- och sjukvård till asylsökande m fl. skyldig att erbjuda hälsoundersökning. Personkretsen är asylsökande och vissa andra utlänningar. Staten ersätter regionen för hälsoundersökningen. Se även Socialstyrelsens föreskrift (SOSFS 2011:11)

15.3.2 Personer som vistas i Sverige utan erforderliga tillstånd/papperslösa

Även papperslösa som vistas här utan erforderliga tillstånd ska erbjudas en hälsoundersökning på samma sätt som gäller för asylsökande enligt lag (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan att inneha nödvändiga tillstånd.

15.3.3 Personer som fått uppehållstillstånd och som har blivit folkbokförda

Regionen får ersättning av staten för hälsoundersökning av:

- **Kvotflykting** som är folkbokförda
- **Anhöriginvandrare** med uppehållstillstånd som folkbokförts och som omfattas av flyktingmottagandet. Person med anknytning ska ha ansökt om uppehållstillstånd inom sex år från det att den anhörige först togs emot i en kommun. För den som sökt uppehållstillstånd före 1 januari 2014 gäller äldre bestämmelse.
- **Nyanländ** med uppehållstillstånd och som är folkbokförd, som tidigare har varit asylsökande men inte hälsoundersökts. Om den nyanlände har hälsoundersökts vid tidigare tillfälle ges ingen ersättning.
- **Person som söker uppehållstillstånd** och som har rätt att vara här i landet medan ansökan prövas, om undersökningen är motiverad av smittskyddsskäl

Inom Region Östergötland görs hälsoundersökningar av Flyktingmedicinskt centrum (FMC) som därefter söker ersättning från Migrationsverket för genomförda hälsoundersökningar. Hälsoundersökningar för asylsökande debiteras med 2 175 kr inklusive tolkkostnader till hälso- och sjukvårdsnämnden som sedan fakturerar Migrationsverket.

15.3.4 Hälsoundersökning som begärs av annan myndighet

Hälsoundersökningar och utlåtanden som begärs av exempelvis kommun, skola, social myndighet eller annan myndighet, som krav för att ta emot barn i barnomsorg, i skola etcetera, debiteras den beställande myndigheten som har att svara för undersökningskostnaden. Taxa om 2 175 kr enligt föregående stycke används. Region Östergötland debiterar dock inte länets kommuner för remisser från kommunernas elevhälsa/skolhälsovård avseende hälsoundersökningar för nyanlända skolbarn.

15.3.5 Höga vårdkostnader

Migrationsverket ersätter i särskild ordning kostnaden för den del av en avslutad vårdkontakt som överstiger 100 000 kr. I dessa fall ansöker Region Östergötland om ersättning från Migrationsverket. Vid långvarig vårdkontakt kan utbetalning ske kvartalsvis i efterskott. Dessa ersättningar beräknas enligt sydöstra sjukvårdsregionens prislista.

15.4 Tolk

För tolkkostnader avseende asylsökande östgötar debiteras hälso- och sjukvårdsnämnden 500 kr per utnyttjat tolktillfälle. Tolkkostnad får inte debiteras vid hälsosamtal/hälsoundersökningar där ersättning för tolkar ingår i ersättningen. För övriga utomlänspatienter gäller fakturering till respektive landsting/region, enligt sydöstra sjukvårdsregionens prislista.

BILAGA 1 Prislista vaccinationsläkemedel (avser injektion och preparat)

Vaccin	ATC-kod	Vaccin mot:	Avgift 2025
Beriglobin	J06BA01	Hepatit A, gammaglobulin 2 ml	460 kr
Beriglobin	J06BA01	Hepatit A, gammaglobulin över 2 ml	670 kr
Act-HiB	J07AG01	Hemophilus influenzae	620 kr
Nimenrix/Menveo	J07AH08	Meningokocker	660 kr
Bexsero	J07AH09	Meningokocker	1 090 kr
Boostrix	J07AJ52	Difteri, stelkramp, kikhosta	420 kr
diTeKi Booster	J07AJ52	Difteri, stelkramp, kikhosta	460 kr
Triaxis	J07AJ52	Difteri, stelkramp, kikhosta	380 kr
Pneumovax	J07AL01	Pneumokocker, icke konjugerat vaccin	520 kr
Prevenar 20	J07AL02	Pneumokocker	840 kr
Tetanus vaccin	J07AM01	Stelkramp	510 kr
diTe Booster	J07AM51	Stelkramp, difteri	410 kr
BCG-vaccin AJVaccines	J07AN01	Tuberkulos	880 kr
Typhim VI	J07AP03	Tyfoidfeber	490 kr
FSME-Immun Junior	J07BA01	TBE, fästingburen encephalit, barn	400 kr
FSME-Immun Vuxen	J07BA01	TBE, fästingburen encephalit, vuxen	400 kr
Ixiaro	J07BA02	Japansk encephalit	1 350 kr
Influvac Tetra	J07BB02	Influensa (för riskgrupper särskilda regler)	300 kr
Fendrix	J07BC01	Hepatit B	900 kr
Engerix-B	J07BC01	Hepatit B, barn	390 kr
Engerix-B	J07BC01	Hepatit B, vuxen	390 kr
Havrix	J07BC02	Hepatit A, barn	410 kr
Havrix	J07BC02	Hepatit A, vuxen	500 kr
Ambirix	J07BC20	Hepatit A och hepatit B, för snabbt skydd	690 kr
Twinrix, barn	J07BC20	Hepatit A och Hepatit B	480 kr
Twinrix, vuxen	J07BC20	Hepatit A och Hepatit B	580 kr
M-M-RVaxpro	J07BD52	Mässling, påssjuka, röda hund	320 kr
Imovax Polio	J07BF03	Polio	460 kr
Verorab (Rabies-Imovax)/Rabipur	J07BG01	Rabies	790 kr
Varilrix	J07BK01	Vattkoppor	600 kr
Zostavax	J07BK02	Bältros	1 480 kr
Shingrix	J07BK03	Bältros	1 860 kr

Stamaril	J07BL01	Gula febern	700 kr
Gardasil 9	J07BM03	HPV	1 650 kr
Tetravac	J07CA02	Difteri, stelkramp, kikhosta, polio	430 kr
Hexyon	J07CA09	Difteri, stelkramp, kikhosta, polio, HiB, hepatit B	470 kr
Tuberkulin PPD	V04CF01	Tuberkulintest	690 kr
Recept, t ex malariaprofylax		Per person	200 kr
		Max 2x200kr per familj	400 kr